Sammanträdesprotokoll Folkhälsorådet

2023-12-06 kl. 08:30-10.55 Sessionssalen, stadshuset

§§ 39-51

Beslutande

Runo Johansson (L), Zelal-Sara Yesildeniz (VT), Ida Davidsson (VT), Ambjörn Lennartsson (M), Peter Friberg (M), Iowan Hedendahl (V)

Ersättare

Anna Zöögling (S), Lena Andersson (S), Tony Pettersson (S), Ingela Backman (S),

Tjänstepersoner

Malin Gustafsson

Övriga

Åsa Ålebring

Justering

Utses att justera: Peter Friberg (M)

Justeringens tid:

Runo Johansson (L), ordförande

Malin Gustafsson, sekreterare

Peter Friberg (M), justerare

Anslag/bevis

Protokollet tillkännages genom anslag: Anslås ej

Nämnd/styrelse: Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2023-12-06

Protokollet förvaras: Stadshuset, Tidaholm

Malin Gustafsson

Innehållsförteckning

§ 39	Budget	4
§ 40	Fördelning av folkhälsomedel 2023	5 - 6
§ 41	Utvecklingsarbete - fortbildning barnrätt	7
§ 42	Ärenden från kommunala råd till folkhälsorådet	8
§ 43	Information om suicidpreventivt arbete	9
§ 44	Folkhälsorådets yttrande - motion om att delta i "Vintercyklist"	10 - 12
§ 45	Information om avtal för folkhälsoarbete	13
§ 46	Folkhälsostrategens information	14
§ 47	Delregional nämnd östras information	15
§ 48	Närhälsans information	16
§ 49	Folktandvårdens information	17
§ 50	Nämndernas information	18
§ 51	Sammanträdesplan 2024	19

§ 39 Budget

KS 2023/19

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Folkhälsorådet beslutar om en årlig folkhälsobudget på 383 910 kronor. Budgeten består av 15 kronor per invånare från vardera Tidaholms kommun och Delregional nämnd östra.

För 2023 har cirka 380 000 kronor tecknats upp till folkhälsoarbete, så som mobilt dialoglabb, Arena Hellidsberget, drogförebyggande arbete, utveckling av familjecentralens utemiljöer, våldspreventivt arbete mm.

Förslag till beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

§ 40 Fördelning av folkhälsomedel 2023

KS 2023/393

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar om nämnda fördelning av folkhälsomedel för 2023.
- Folkhälsorådet beslutar att bevilja ansökan om 75 000 kronor till Arena Hellidsberget, med fördelning under 2023 och 2024.
- Folkhälsorådet beslutar att bevilja ansökan om medel till ACT utifrån kvarvarande behov upp till högst 60 450 kronor med fördelning under 2023 och 2024.

Sammanfattning av ärendet

Folkhälsorådet har avsatt budgeten för 2023 till olika insatser. En av dessa, mobilt dialoglabb, genomförs sent under året varför hela summan kan bli svår att använda innan årets slut. Den avsatta summan är 100 000 kronor.

För att folkhälsomedlen ska komma till användning under 2023 föreslås en möjlig annan fördelning av medel utifrån två tidigare inkomna ansökningar rörande Arena Hellidsberget och ACT.

Utredning

Kultur- och fritidsnämnden har ansökt om medel till att utveckla Arena Hellidsberget bland annat genom att anlägga en aktivitetsrunda och uppdatera utegymmet. Arbetet på Arena Hellidsberget bedöms vara hälsofrämjande och angeläget för att ge effekt på folkhälsorådets prioriterade område Ett aktivt och delaktigt liv. Det kan också öka kommunens attraktivitet ur andra aspekter. Den totala ansökta summan är 100 000 kronor, varav 25 000 kronor redan beviljats. Återstående 75 000 kronor fick skjutas för framtiden då folkhälsobudgeten var uppteckнad. En viss del av dessa ansökta medel kan bekostas av kvarvarande medel för 2023.

Social- och omvårdnadsnämnden har ansökt om medel för att utbilda öppenvårdspersonal i ACT (Acceptance and Commitment Therapy). ACT är en terapiform som används i gruppsamtal och enskilda samtal för att minska stress och ge verktyg för en bättre psykisk hälsa. Arbetet med ACT bedöms som angeläget och kan kopplas till folkhälsorådets prioriterade målområde Psykisk hälsa men även Tidiga insatser. Ansökta medel var 60 450 kronor. Denna ansökan fick skjutas för framtiden då folkhälsobudgeten var uppteckнad. Under året har en del av behovet bekostats av statsbidrag inom föräldraskapsstöd. Om behov kvarstår kan viss del av dessa ansökta medel bekostas av kvarvarande medel från 2023.

Beslutet innebär att delar av eller hela av den avsatta budgeten för mobilt dialoglabb kan förskjutas till kommande år, och att kvarvarande folkhälsobudget kan fördelas mellan dessa tre satsningar under 2023.

Förslag till beslut

- Folkhälsorådet beslutar om nämnda fördelning av folkhälsomedel för 2023.

- Folkhälsorådet beslutar att bevilja ansökan om 75 000 kronor till Arena Hellidsberget, med fördelning under 2023 och 2024.
- Folkhälsorådet beslutar att bevilja ansökan om medel till ACT utifrån kvarvarande behov upp till högst 60 450 kronor med fördelning under 2023 och 2024.

Beslutsunderlag

› Folkhälsomedel – ansökan. Ärendenummer #3514. Kultur- och fritidsnämnden. Daniel Andersson. 2023-01-19.
› Folkhälsomedel – ansökan. Ärendenummer #3554. Social- och omvårdnadsnämnden. Anette Runnsjö Ljungblom. 2023-01-30.

Protokollsanteckning

Ett medskick görs till kultur- och fritidsnämnden om att lyfta arbetet med Arena Hellidsberget till funktionshinderrådet.

Sändlista

Kultur- och fritidsförvaltningen
Social- och omvårdnadsnämnden

§ 41 Utvecklingsarbete - fortbildning barnrätt

KS 2023/392

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att avsätta upp till 25 000 kronor för fortbildning inom barnrätt under 2024, och att hänvisa framtida fortbildningskostnader till respektive nämnd i framtiden.

Sammanfattning av ärendet

Tidaholms kommun har ett barnrättsnätverk med utsedda barnrättsombud från olika verksamheter så som socialtjänst, LSS, skola och förskola. Barnrättsombuden har fått en fördjupande barnrättsutbildning 2016 i samband med att en stor utbildningsinsats i kommunen, samt en ytterligare kunskapshöjande insats inom området under 2023.

I syfte att ge fortbildning till barnrättsombuden föreslås att upp till 25 000 kronor kan avsättas under 2024 för ombuden att delta i utbildning, t ex Barnkonventionsdagen som handlar om bland annat förebyggande av vårdnadstvister, barnkonsekvensanalyser samt stöd efter våld och övergrepp.

Barnrättsombuden stärker arbetet med barnrätt i sina olika verksamheter. För att upprätthålla och vidareutveckla barnrättsarbetet behövs kontinuerlig fortbildning. Idag saknas en särskild budget för arbetet med barns rättigheter i kommunen. Tidaholms kommun arbetar enligt lag med barnets rättigheter, varför det kan anses att fortbildning i framtiden ska inrymmas inom varje nämnds ordinarie budget.

Förslag till beslut

- Folkhälsorådet beslutar att avsätta upp till 25 000 kronor för fortbildning inom barnrätt under 2024, och att hänvisa framtida fortbildningskostnader till respektive nämnd i framtiden.

§ 42 Ärenden från kommunala råd till folkhälsorådet

KS 2023/308

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Inga ärenden från andra kommunala råd har inkommit till folkhälsorådet inför mötet.

Däremot lyfts under mötet att folkhälsostrategen kan komma och informera om folkhälsorådets arbete i andra kommunala råd. För kännedom har även frågan om att hörslingor behöver finnas i kommunens möteslokaler lyfts i andra forum.

§ 43 Information om suicidpreventivt arbete

KS 2021/394

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Folkhälsostrategen informerar om det lokala suicidpreventiva arbetet. Arbetet bygger på ett länsgemensamt uppdrag som finns i Västra Götaland, där Tidaholms kommun har antagit både Handlingsplan för psykisk hälsa samt Handlingsplan för suicidprevention.

På lokal nivå har också genomförts en kartläggning, vilken har föranlett kommunövergripande utbildninginsatser till personal samt framtagandet av en lokal plan och rutin för arbetet.

Kunskapshöjande insatser, till exempel YAM (Youth aware of mental health) och AOSP (Akut omhändertagande av självmordsnära person) samt uppsökande insatser av olika slag genomförs också löpande.

§ 44 Folkhälsorådets yttrande - motion om att delta i "Vintercyklist"

KS 2023/390

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen avslås.

Sammanfattning av ärendet

Patricia Axelsson (V) och Lena Andersson (S) har lämnat in en motion i vilken de bland annat framhåller att Västra Götalandsregionen anordnar flera projekt inom hållbart resande. Ett av projekten som vänder sig till kommuner är ”Vintercyklist” som har arrangerats varje år sedan år 2016. Under år 2022-2023 deltar 14 kommuner.

Syftet med projektet är, enligt motionärerna, att få fler att välja cykel som transportmedel även på vintern och därigenom få fler personer att transportera sig på ett mer hållbart sätt vilket gynnar både miljö, klimat och hälsa. De som deltar i projektet får dubbdäck till sin cykel samt en reflexväst med projektets logga på. I gengäld åtar de sig att cykla till och från jobbet tre dagar i veckan under projektperioden samt att varannan vecka rapportera till kommunen om saker såsom hur vinterväghållningen är.

Motionärerna framhåller vidare att deltagande kommuner själva bestämmer antal deltagare samt rekryterar dessa till projektet. Kommunen står för kostnad för dubbdäck, byte av dubbdäck samt en projektledare medan Västra Götalandsregionen står för ett färdigt koncept med planering, kommunikationsmaterial samt upphandling av dubbdäck. Regionen bjuder på reflexvästarna samt en prissubvention per deltagande cyklist.

Motionärerna yrkar på att ”ge Tidaholms kommun i uppdrag att utreda möjligheten för att delta i projektet ”Vintercyklist” vintern 2023/2024, förutsatt att Västra Götalandsregionen anordnar projektet då”.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade § 75/2023 att remittera motionen till folkhälsorådet, kultur- och fritidsnämnden och personalenheten för yttranden. Av yttrandena ska instansernas syn på motionen framgå, yttrandena ska inkludera information som är viktig att känna till för att ett korrekt beslut ska kunna fattas i ärendet, ett förslag till beslut samt en motivering till det förslag till beslut som lämnas. Yttrandena ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2023-12-21.

Projektet ”Vintercyklist” uppmuntrar kommuninvånare att välja aktiva transporter under vintern. Deltagarna ska cykla minst tre dagar i veckan, och rapportera in hur väghållningen i kommunen fungerar. Deltagare i projektet får gratis dubbdäck och ett däckbyte på sin cykel, som subventioneras av Västra Götalandsregionen. Västra Götalandsregionen bistår också med att sätta ramarna för projektet med färdigt kommunikationsmaterial, anmälningsförfarande osv.

”Vintercyklist” innebär en kostnad för kommunen som motsvarar 680 kronor per deltagare (340 kronor per dubbdäck). Kommunen behöver också bistå med projektledning för att kommunicera

ut projektet, välja medverkande deltagare, ordna med uppstartsmöte och lokal för däckbyte. De synpunkter som rapporteras in av deltagarna ska kunna tas emot via kommunens ordinarie synpunktshantering. Rapporteringen kan innebära att mer tid behöver läggas på att registrera och besvara synpunkter.

Enligt Västtrafik är ett lämpligt antal deltagare cirka 20 personer för Tidaholms kommun. Utöver de personella resurserna skulle det innebära en materiell kostnad på 13 600 kronor per år för att driva projektet. Förutsatt att dessa medel finns ser folkhälsorådet en möjlighet att projektet kan bidra till positiva effekter och att det kan projektledas av folkhälsostrategen.

Kommunen har ett incitament att arbeta för aktiva och hållbara transporter för att gynna invånarnas hälsa, och samtidigt bidra till ett bättre klimat och en god trafikmiljö där färre tar bilen. Att påverka människors resvanor på en samhällsnivå är komplext och kräver arbete från flera håll, inom samhällsplanering, vanor och beteenden, information osv. Vintercyklist är ett av flera projekt som kan bidra till ökade förutsättningar för aktiva transporter genom att signalera ett viktigt symbolvärde kring fysisk aktivitet samt att bidra till utveckling av gång- och cykelvägar. Västtrafik står också bakom andra projekt med liknande syfte som ytterligare kan förstärka effekten, t ex På egna ben. För de personer som deltar i ”Vintercyklist” kan projektet också innebära en egen hälsovinst.

Det är positivt för den fysiska folkhälsan att fler cyklar. Projektet ”Vintercyklist” kan innebära en ökad hälsa för de personer som deltar. Ur ett folkhälsoperspektiv bedöms den största effekten vara signalvärdet i att kommunen uppmanar fler att välja cykeln även på vintern samt att projektet genererar synpunkter om hur gång- och cykelvägar kan få ökad kvalitet. Detta sammantaget kan ha en positiv inverkan på de aktiva transporterna över tid, särskilt om projektet fortsätter under flera år.

Folkhälsorådet ser det möjligt att folkhälsostrategen kan genomföra projektledningen av projektet förutsatt att medel avsätts till material.

Förslag till beslut

- Folkhälsorådet föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen bifalls och inkluderas i kommande budgetprocess.

Beslutsgång

Ida Davidsson (VT) yrkar på att avslå motionen i enlighet med kultur- och fritidsnämndens yttrande.

Peter Friberg (M) yrkar också på avslag.

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, förvaltningens förslag och förslag enligt yrkande om avslag.

Förslagen ställs emot varandra och folkhälsorådet röstar enligt förslaget om avslag.

Protokollsanteckning

Lena Andersson (S) anser att folkhälsorådet ska gå på förvaltningens förslag inför 2024/2025.

Sändlista

Kommunstyrelsen

§ 45 Information om avtal för folkhälsoarbete

KS 2023/391

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att översända följande skrivning till berörda instanser inom Västra Götalandsregionen: ”Samtliga deltagare i folkhälsorådet i Tidaholms kommun är eniga i att de inte är nöjda med det förslag till förändrad organisation för folkhälsoarbetet i Skaraborg som kan komma att gälla från och med 2025, och förespråkar den välfungerande modell som finns idag”.

Sammanfattning av ärendet

Folkhälsorådet informeras om samverkansavtal för lokalt folkhälsoarbete 2024, som sluts mellan Tidaholms kommun och Delregional nämnd östra.

Enligt beslut i Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden bereds om anställande organisation för folkhälsostrategerna i Skaraborg kan komma att bli kommunerna istället för Regionhälsan. Förändringen avser i så fall kommande avtal för lokalt folkhälsoarbete som ska gälla från och med 2025.

Folkhälsorådet informeras också om samverkansavtal för delregionalt folkhälsoarbete 2024-2025 och tillhörande målbilaga.

Protokollsanteckning

Under mötet ställer sig folkhälsorådet tveksamt till att ändra på organisationen för folkhälsoarbetet i Skaraborg, som idag upplevs fungera mycket väl. Tidaholms kommun har i dialoger med Delregional nämnd östra framfört synpunkter om detta.

Folkhälsorådet vill att ovan skrivning skickas till berörda instanser.

Sändlista

Delregional nämnd östra
Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden

§ 46 Folkhälsostrategens information

KS 2023/13

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Folkhälsostrateg Malin Gustafsson informerar om att två konferenser äger rum i närtid som en del av det delregionala folkhälsoarbetet.

En konferens om ofrivillig ensamhet sker den 5 december. Samverkansplattformen Hållbart Skaraborg ordnar också en konferens den 8 december för att öka samverkan mellan Högskolan i Skövde och olika verksamheter i kommun, region, civilsamhälle etc.

§ 47 Delregional nämnd östras information

KS 2023/14

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Iowan Hedendahl (V) informerar om att kommundialoger har genomförts under hösten av Delregional nämnd östra tillsammans med Skaraborgs kommuner.

Delregional nämnd östras uppdrag har fokus på medborgardialog.

§ 48 Närhälsans information

KS 2023/15

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Åsa Ålebring, vårdcentralschef, informerar om Närhälsans nya arbetssätt inom psykisk hälsa: Integrerad beteendehälsa (IBH). Arbetssättet innebär att det finns en hög tillgänglighet av tider för bedömning hos kurator för unga och vuxna.

Många har vaccinerat sig i år.

Arbetet med utökade hembesök inleds under 2024 och kommer genomföras då barnet har fyllt 4 månader, i ett samarbete mellan BVC och socialtjänsten.

Jourcentraler finns i Skövde och Lidköping, där bemannar även personal ifrån Närhälsan Tidaholm. Beslut fattas den 6 december om att inte återöppna jourcentraler i Falköping och Mariestad.

Närhälsan har fått utökade öppettider med en timme om dagen.

Ett medskick görs till kommunen om att övergångsställen inte är så synliga och även att skottning av övergångsställen ger vallar vid Närhälsan. Detta försvårar för tillgängligheten.

§ 49 Folktandvårdens information

KS 2023/16

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att informationen utgår då Folktandvården saknar en representant på mötet.

§ 50 Nämndernas information

KS 2023/17

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Ida Davidsson (VT), kultur- och fritidsnämnden, informerar om att:

- ✓ Lokala folkbildningsrådet har ordnat en Guldkväll för ideella.
- ✓ Att förberedande arbete pågår inför beslut om ombyggnation av badhuset.

Zelal-Sara Yesildeniz (VT), barn- och utbildningsnämnden, informerar om att:

- ✓ Föreläsningar har ordnats för vårdnadshavare.
- ✓ Ungdomsmottagningen har varit på besök i nämnden.
- ✓ PISA-undersökningen kommer att tas upp för att se resultaten på lokal nivå.
- ✓ Sjuktalet ökar bland personalen.
- ✓ Kostnaden för placeringar ökar.
- ✓ En ny chef för grundskola och elevhälsa, Maria Westberg, kommer den 1 januari.

Peter Friberg (M), social- och omvårdnadsnämnden, informerar om att:

- ✓ Nya riktlinjer och avtal skrivs för arbete med t ex familjecentralen och ungdomsmottagningen.
- ✓ Ekonomin för nämnden är fortsatt ansträngd.
- ✓ Barn och utbildning saknas som ett av ”benen” inom familjecentralens verksamhet.

Ambjörn Lennartsson (M), samhällsbyggnadsnämnden, informerar om att:

- ✓ En cykelväg till anstalten ska anläggas.
- ✓ Vattentjänstplanen ska tas beslut om och läggas ut för samråd.
- ✓ Information till hushåll om sopsortering ska komma och byte av sortering kan ske från 1 januari.
- ✓ Kommunala skyddsrum och matlager ses över. MSB ansvarar för samtliga skyddsrum (även privata).

Runo Johansson (L), kommunstyrelsen, informerar om att:

- ✓ Ett styrdokument om samhällsstörning och extraordinära händelser har tagits upp.
- ✓ Social- och omvårdnadsnämndens ekonomi tas upp vid kommunstyrelsens möten.
- ✓ Information från Suicide Zero gavs vid senaste mötet.

§ 51 Sammanträdesplan 2024

KS 2023/400

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att anta sammanträdesplanen för 2024.

Sammanfattning av ärendet

Folkhälsorådet sammanträder fyra gånger per år. Förslag till sammanträdesplan för 2024 är:

29 februari kl. 8.30-10.30

21 maj kl. 9-15 (utvecklingsdag)

23 september kl. 8.30-10.30

4 december kl. 8.30-10.30